

Nr 41

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnaderna för grupplivförsäkring för präster och kyrkomusiker, m. m.

Genom en den 25 oktober 1963 dagtecknad proposition, nr 198, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att antaga till propositionen fogade förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 30 augusti 1932 (nr 404) om kyrkofond, samt

2) lag om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. lagen den 29 juni 1951 (nr 570) angående pastorats deltagande i kostnaderna för församlingsprästernas avlöning m. m. (prästlönekostnadslag).

Icke någon motion har väckts i anledning av propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att kostnaderna för grupplivförsäkring i fråga om sådana anställningshavare, för vilka prästlöneordningen eller avlöningsordningen för kyrkomusiker gäller, skall bestridas direkt ur kyrkofonden. Undantag göres för skolkantorer, rörande vilka grupplivförsäkringen är knuten till lärartjänsten.

Vidare föreslås sådan ändring i prästlönekostnadslagen, att traktamente, som utgått till präst vilken erhållit anstånd med omstationering, får medtagas i beräkningen av pastorats prästlönekostnad vid avräkning mellan pastoratet och kyrkofonden.

Lagförslagen

De i propositionen framlagda förslagen är av följande lydelse

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 30 augusti 1932 (nr 404)
om kyrkofond**

Härigenom förordnas, att 6 § lagen den 30 augusti 1932 om kyrkofond skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Enligt vad — — — Luleå stift.

Ytterligare skola, — — — kyrkofonden utgöras:

1) Kostnad för — — — annan ordning;

2) kostnad för pensionsförmåner åt präster eller efterlevande till dem enligt statens allmänna tjänstepensionsreglemente eller äldre bestämmelser samt avgift pastorat utgivit till församlingsprästs försäkring för allmän tilläggspension;

2) kostnad för pensionsförmåner åt präster eller efterlevande till dem enligt statens allmänna tjänstepensionsreglemente eller äldre bestämmelser samt för försäkringsförmåner, som utgå för präster enligt reglementet angående statens grupplivförsäkring, ävensom avgift pastorat utgivit till församlingsprästs försäkring för allmän tilläggspension;

2 a) annan kostnad, — — — avsedda präster;

2 b) kostnad för — — — särskilt stadgas;

2 c) kostnad för — — — av pastorat;

3) bidrag, som — — — åt döva;

4) kostnad, som — — — äger tillämpning;

5) kostnad, enligt — — — åt församlingspräster;

6) anslag, som — — — kyrkliga ärenden;

7) kostnad för — — — av hushållningsplan;

(Nuvarande lydelse)

8) belopp som pastorat i avlöning till kyrkomusiker för av denne bestridd fyllnadstjänstgöring såsom lärare i musik vid läroanstalt utgivit utöver vad läroanstalten haft att till avlöningen bidra;

(Föreslagen lydelse)

8) kostnad för försäkringsförmåner, som utgå för andra kyrkomusiker än skolkantorer enligt reglementet angående statens grupplivförsäkring, samt belopp som pastorat i avlöning till kyrkomusiker för av denne bestridd fyllnadstjänstgöring såsom lärare i musik vid läroanstalt utgivit utöver vad läroanstalten haft att till avlöningen bidra;

9) kostnad för — — — kyrkliga ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964; dock skola vid reglering mellan kyrkofonden och myndighet, som utbetalar försäkringsförmåner enligt reglementet angående statens grupplivförsäkring, tagas i beräkning jämväl belopp, som enligt reglementet utgått under år 1963.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. lagen den 29 juni 1951 (nr 570) angående pastorats deltagande i kostnaderna för församlingsprästernas avlöning m. m. (prästlönekostnadslag)

Härigenom förordnas, att 3 § 1 mom. lagen den 29 juni 1951 angående pastorats deltagande i kostnaderna för församlingsprästernas avlöning m. m. (prästlönekostnadslag) skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

1 mom. Pastoratet skall — — — avlöningsförmåner, nämligen

1) församlingspräst enligt — — — och språktillägg, 2) församlingspräst, vikarie för sådan präst, pastoratsadjunkt och icke-prästvigd tjänstebiträde åt församlingspräst tillkommande ersättning för åkning i tjänsten och tjänsteresa inom pastoratet, samt	2) församlingspräst, vikarie för sådan präst, pastoratsadjunkt och icke-prästvigd tjänstebiträde åt församlingspräst tillkommande ersättning för åkning i tjänsten och tjänsteresa inom pastoratet <i>ävensom traktamente åt församlingspräst och vikarie för sådan präst i anledning av anstånd med omstationering, samt</i>
- 3) församlingspräst enligt — — — och tjänstedubblersarvode.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964; dock skola vid avräkning mellan pastorat och kyrkofonden för avlöningsåret 1963 som pastoratets prästlönekostnad upptagas jämväl belopp, som utgått till präst i traktamente i anledning av anstånd med omstationering för tid efter den 1 juli 1963.

Grupplivförsäkring för präster och kyrkomusiker

Sedan föredragande statsrådet på s. 5 och 6 i propositionen lämnat vissa uppgifter i ämnet och anmält att frågan om det slutliga bestridandet av kostnaderna för grupplivförsäkringen för befattningshavare, som avses i prästlöneordningen (Pr) eller avlöningsordningen för kyrkomusiker (Ark), färdigberetts anför föredragande statsrådet.

Vad beträffar *prästerna* uppgår antalet befattningshavare som omfattas av Pr till i runt tal 2 600, varav inemot 2 400 är församlingspräster. Kostnaderna för församlingsprästernas avlöningsförmåner skall i princip bestridas av pastoraten, vilka dock i stor utsträckning erhåller tillskott ur kyrkofonden för detta ändamål.

Kostnaderna för prästernas pensionering åvilar emellertid kyrkofonden direkt. Pensionsbelopp utbetalas av personalpensionsverket, vilket som regel varannan månad infordrar utbetalda belopp från statskontoret.

Med hänsyn till den för prästernas pensionsförmåner gällande ordningen ansågs vid införandet av ATP, att inte heller ATP-avgifterna för församlingsprästerna skulle stanna på pastoraten. 1960 års riksdag beslöt sålunda (prop. 1960: 101; L³U 19; rskr 216), att avgifterna härför skulle utgå ur kyrkofonden. I fråga om församlingsprästerna erlägger pastoraten arbetsgivaravgift men erhåller gottgörelse härför i samband med avräkningen mellan pastoraten och kyrkofonden. Den närmaste orsaken till att man tillämpar en dylik omgång är, att det för riks-försäkringsverket är praktiskt att behandla pastoraten på samma sätt som varje annan arbetsgivare. För de präster och andra befattningshavare, vilka avlönas direkt av kyrkofondsmedel bestrides också ATP-avgifterna direkt ur fonden. Avgiften för dessa befattningshavare grundar sig på beräkningar av statskontoret i samråd med riks-försäkringsverket.

Icke heller grupplivförsäkringen utgör en sådan avlöningsförmån, som pastoraten jämlikt lagen den 29 juni 1951 (nr 570) ang. pastorats deltagande i kostnaderna för församlingsprästernas avlöning (prästlönekostnadslagen) har att svara för. Kostnaderna härför synes därför böra i likhet med vad som gäller beträffande kostnaderna för pensionsförmåner åvila kyrkofonden. En lämplig lösning torde vara att — på samma sätt som bl. a. statens affärsdrivande verk reglerar kostnaderna för grupplivförsäkringen — låta kyrkofonden direkt svara för kostnaderna för prästernas grupplivförsäkring med belopp, som utbetalats av personalpensionsverket.

I fråga om *kyrkomusikerna* gäller, att kostnaderna för deras avlöning och pensionering i princip bestrides av vederbörande pastorat. Dessa kostnader får emellertid upptagas i den avräkning mellan pastoraten och kyrkofonden, som ligger till grund för beräkningen av tillskott ur fonden. Flertalet pastorat åtnjuta sådant tillskott.

Det torde vara en onödigt omständlig ordning att låta pastoraten inbetala

avgift för kyrkomusikernas grupplivförsäkring, för vilken de sedan i flertalet fall får ersättning i form av tillskott ur kyrkofonden. Härtill kommer, att en dylik avgift kommer att åvila endast vissa pastorat. För kyrkomusikerdistrikt, där skolkantor är anställd, utgår nämligen kostnaden för skolkantorns grupplivförsäkring i dennes egenskap av lärare enligt huvudregeln över anslaget å XII ht till personalpensionsförmåner m. m. Av de omkring 2 400 befattningshavare för vilka Ark gäller är mer än halva antalet, eller inemot 1 400, skolkantorer.

Jag vill till följd av det anförda förorda, att kostnaderna för kyrkomusikernas grupplivförsäkring bestrides direkt ur kyrkofonden på samma sätt som föreslagits beträffande prästerna. Med hänsyn till vad jag nyss anført om skolkantorens försäkring torde undantag få göras för denna kategori arbetstagare.

I enlighet med vad jag nu förordat har inom ecklesiastikdepartementet upprättats förslag till lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen om kyrkofond. Kyrkofonden torde ha att svara för här berörda kostnader för tiden fr. o. m. den 1 januari 1963, då reglementet angående statens grupplivförsäkring trädde i tillämpning.

Traktamente vid anstånd med omstationering för präst

Föredragande statsrådet uttalar i denna del bl. a.

För tid varunder anstånd med omstationering medgivits, äger präst uppbära traktamente i enlighet med föreskrifterna i allmänna resereglementet och därtill hörande tilläggsbestämmelser. Kostnaderna för dylika traktamenten kan komma att uppgå till rätt betydande belopp för det enskilda pastoratet. Det synes därför rimligt, att pastoratets utgifter även för sådan avlöningsförmån lägges till grund för beräkning av pastorats prästlönekostnad vid avräkningen mellan pastoratet och kyrkofonden och pastoratet således i vissa fall gottgöres kostnaden genom tillskott ur denna fond.

Inom ecklesiastikdepartementet har upprättats förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § prästlönekostnadslagen, i vilken pastorats prästlönekostnader anges. På Kungl. Maj:t ankommer att besluta om ändring i härtill anknyttande bestämmelser.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot de genom propositionen framlagda lagförslagen och får därför hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition, nr 198.

Stockholm den 3 december 1963

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Alexanderson, Göran Karlsson,* Ebbe Ohlsson, Kristiansson, Knut Johansson,* Georg Carlsson, Åkesson och Wirmark;

från andra kammaren: herrar Johansson i Torp,* Wachtmeister, fru Torbrink, herrar Persson i Tandö,* Carlsson i Stockholm, Mattsson, Hammarberg och Tobé.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.
